

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților*, inițiată de domnii deputați Ioan Cindrea și Iuliu Nosa și de doamnele deputat Mihaela Adriana Rusu și Doina Micsunica Dretcanu din Grupul parlamentar al PSD (Bp. 399/2006).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților pe perioada vacanței lor, aceștia urmând să beneficieze, potrivit art. 1 alin. (1), de un stimulent financiar lunar egal cu un salariu minim brut pe țară în vigoare pentru o perioadă de maxim 60 de zile într-un an calendaristic. Diferența dintre salariul minim brut pe țară și salariul negociat se suportă de către angajator din fonduri proprii.

II. Propuneri și observații

1. În domeniul implementării măsurilor active, Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă, 2004-2010 (Strategie), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1386/2004 *"identifică o serie de priorități privind asigurarea de facilități pentru stimularea ocupării și combaterea efectelor șomajului structural."*

Astfel, potrivit acestei Strategii, pentru combaterea efectelor șomajului structural, în perioada menționată, se va acționa în vederea promovării de măsuri de susținere și facilitare a integrării pe piața muncii a persoanelor afectate de șomaj și a persoanelor din mediul rural aflate în căutarea unui loc de muncă.

În vederea creșterii gradului de ocupare, potrivit aceleiași strategii naționale, se va acționa prin măsuri și acordarea de facilități care să conducă la dezvoltarea spiritului antreprenorial, precum și la încurajarea muncii cu forme legale în special prin:

- extinderea facilităților de stimulare a angajării prin subvenționarea locurilor de muncă durabile, pentru categoriile de persoane considerate, potrivit Strategiei, ca fiind vulnerabile pe piața muncii;
- încurajarea desfășurării activității în condițiile contractelor individuale de muncă cu timp parțial sau a unor contracte de muncă temporară conform prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii.

La adoptarea măsurilor și acordarea de facilități, intenția, astfel cum este exprimată prin Strategie, este aceea de a susține și facilita integrarea durabilă pe piața muncii a persoanelor afectate de șomaj, a persoanelor din mediul rural aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și a persoanelor din categoriile considerate vulnerabile pe piața muncii cum ar fi: persoane cu handicap, persoane în vârstă de peste 45 de ani, tineri absolvenți ai instituțiilor de învățământ, femei, tinerii de peste 18 ani care nu mai sunt cuprinși în sistemul de stat de protecție a copilului, segmente ale populației romă în situații de risc ridicat, persoane fără adăpost.

2. Având în vedere prioritățile instituite în domeniul ocupării forței de muncă, invocate anterior, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2005* a fost modificată și completată *Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, instrumentul legislativ principal de implementare a politicii privind ocuparea forței de muncă, în sensul reglementării acordării unor măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă, atât persoanelor aparținând categoriilor greu încadrabile pe piața muncii din România, cât și angajatorilor care încadrează în muncă persoane din aceste categorii.

Astfel, în temeiul art. 80 alin. (1) din *Legea nr. 76/2002*, angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți ai unor instituții de învățământ sunt scutiți, pe o perioadă de 12 luni, de plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj, aferentă absolvenților încadrați, și primesc lunar, pe această perioadă, pentru fiecare absolvent:

- 1 salariu de bază minim brut pe țară, garantat în plată, în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții ciclului inferior al liceului sau ai școlilor de arte și meserii;

- 1,2 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții de învățământ secundar superior sau învățământ postliceal;

- 1,5 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, în vigoare la data încadrării în muncă, pentru absolvenții de învățământ superior.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap primesc lunar, pentru fiecare absolvent, sumele prevăzute la alin. (1) pe o perioadă de 18 luni.

Astfel cum se prevede la art. 81 din Legea nr. 76/2002, măsurile de stimulare prevăzute la art. 80 nu se acordă pe perioadele în care raporturile de muncă sau de serviciu sunt suspendate.

Potrivit art. 82 din aceeași lege, prin absolvent al unei instituții de învățământ se înțelege persoana care a obținut o diplomă sau un certificat de studii, în condițiile legii, în una dintre instituțiile de învățământ gimnazial, profesional, special, liceal, postliceal sau superior, de stat ori particular, autorizat sau acreditat în condițiile legii.

Conform art. 83 alin. (4) din actul normativ menționat, absolvenții pot fi încadrați în condițiile art. 80 o singură dată pentru fiecare formă de învățământ, în termen de 12 luni de la data absolvirii studiilor. Astfel cum prevăd dispozițiile art. 52 alin. (4) din *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002*, prin formă de învățământ, în sensul art. 83 alin. (4) din lege, se înțelege unul dintre următoarele niveluri din cadrul sistemului național de învățământ reglementat prin Legea învățământului nr. 84/1995, republicată:

a) învățământ secundar inferior, ciclul inferior al liceului sau școală de arte și meserii;

b) învățământ secundar superior sau învățământ postliceal;

c) învățământ superior.

Precizăm că, la adoptarea măsurilor prevăzute de textele legale menționate, intenția legiuitorului a fost aceea de a stimula încadrarea în muncă a persoanelor ce au dobândit statutul de absolvent al unei instituții de învățământ, în considerarea pregătirii superioare dobândite în urma absolvirii unei forme de învățământ, persoane ce constituie o categorie defavorizată pe piața muncii, care se confruntă deseori cu refuzuri de angajare și tratament reticent, în primul rând datorită lipsei de experiență profesională în domeniul studiilor pe care le-a absolvit.

Menționăm că acordarea măsurilor prevăzute de art. 80 din Legea nr. 76/2002 nu este afectată de admiterea persoanei având statut de absolvent, într-o formă superioară de învățământ, angajatorul beneficiind în continuare de subvenționarea locului de muncă aferent persoanei respective, în condițiile prevăzute de acest act normativ.

3. Totodată, subliniem că în privința persoanelor care au statut de elev sau student, cadrul legal instituit în domeniul relațiilor de muncă odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 53/2003 a creat premisele necesare încadrării în muncă a acestora și totodată ale asigurării protecției sănătății fizice și psihice a lor, pe de o parte, precum și a posibilității de a urma cursurile instituțiilor de învățământ, pe de altă parte.

Astfel, conform dispozițiilor art. 115 alin. (1) și (2) din legea menționată, angajatorul poate stabili programe individualizate de muncă, care presupun un mod de organizare flexibil a timpului de muncă, cu acordul sau la solicitarea salariatului în cauză, dacă această posibilitate este prevăzută în contractele colective de muncă aplicabile la nivelul angajatorului sau, în absența acestora, în regulamentele interne.

Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, durata zilnică a timpului de muncă este împărțită în două perioade: o perioadă fixă, în care personalul se află simultan la locul de muncă și o perioadă variabilă, mobilă, în care salariatul își alege orele de sosire și de plecare, cu respectarea timpului de muncă zilnic.

Conform art. 103 alin. (2) din Legea nr. 53/2003, drepturile salariale cuvenite salariatului încadrat cu contract de muncă cu timp parțial se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru programul normal de lucru.

În temeiul art. 104 din același act normativ, angajatorul este obligat ca, în măsura în care este posibil, să ia în considerare cererile salariaților de a se transfera fie de la un loc de muncă cu normă întreagă la unul cu fracțiune de normă, fie de la un loc de muncă cu fracțiune de normă la un loc de muncă cu normă întreagă sau de a-și mări programul de lucru, în cazul în care apare această oportunitate.

Astfel, având în vedere că relațiile de muncă se bazează pe principiul consensualității și al bunei-credințe, consacrat prin dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, în măsura în care prestarea unei activități le-ar putea afecta activitatea școlară sau universitară, persoanele respective au posibilitatea de a solicita angajatorilor transferul de la un loc de muncă cu normă întreagă la unul cu fracțiune de normă, precum și de a beneficia de programe individualizate de muncă stabilite de angajatori, care presupun un mod de organizare flexibil a timpului de muncă.

4. Ținând seama de cele invocate, arătăm că la elaborarea reglementărilor cuprinse în Legea nr. 76/2002, legiuitorul a urmărit sprijinirea directă a persoanelor având statutul de student, prin instituirea unor măsuri destinate dezvoltării capacității antreprenoriale a acestora.

În acest sens, studenții beneficiază de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri, acordate sub formă de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță, precum și credite cu dobândă avantajoasă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii menționate.

Totodată, față de intenția legiuitorului de a stimula încadrarea în muncă a unor categorii defavorizate pe piața muncii, arătăm că, în temeiul art. 80 din Legea nr. 76/2002, pot beneficia de subvenționarea locurilor de muncă și angajatorii care încadrează în muncă studenți, în considerarea statutului acestora de absolvenți ai unei forme de învățământ.

Tot în considerarea statutului de absolvenți ai unei forme de învățământ, persoanele aparținând categoriilor prevăzute în inițiativa legislativă pot beneficia, în prezent, potrivit art. 73¹ alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 76/2002, de un stimulent financiar din bugetul asigurărilor pentru șomaj, egal cu un salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare la data încadrării la care se poate adăuga, după caz, indemnizația de șomaj la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, până la expirarea perioadei de acordare a acesteia, dacă nu s-ar fi angajat, în situația în care se încadrează în muncă.

5. Față de cele invocate, precizăm că prevederile propunerii legislative nu ar putea asigura integrarea durabilă pe piața muncii a persoanelor din categoriile menționate, având în vedere că prin aceste prevederi se stimulează încadrarea în muncă a acestor categorii de persoane doar pe perioada vacanțelor, ceea ce ar conduce la încetarea raporturilor de muncă la expirarea perioadei pentru care se acordă stimulentul financiar.

Precizăm că adoptarea reglementărilor supuse atenției va conduce la accesarea acestei măsuri de stimulare din partea angajatorilor în scopul exclusiv de a se obține stimulentul financiar prevăzut, fără ca respectivii angajatori să dețină o obligație corelativă.

Totodată, considerăm că, în măsura în care persoanele din categoriile menționate vor dori să-și mențină raporturile de muncă și după expirarea vacanțelor s-ar putea confrunta cu reticența angajatorilor beneficiari ai măsurii propuse, în ceea ce privește necesitatea asigurării de către aceștia din urmă a posibilității elevilor și studenților de a urma cursurile, prin

organizarea în mod flexibil a timpului de muncă, ceea ce ar putea conduce la încetarea raporturilor de muncă la expirarea perioadei pentru care se acordă stimulentele financiar.

Această măsură de stimulare nu este în concordanță cu prevederile Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă, 2004-2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1386/2004, prin care au fost identificate prioritățile privind asigurarea de facilități pentru stimularea ocupării și combaterea efectelor șomajului structural.

6. Adoptarea inițiativei legislative va genera implicații financiare deosebite asupra bugetului asigurărilor pentru șomaj, din bugetul menționat fiind finanțate atât măsurile de protecție socială și de stimulare a ocupării forței de muncă prevăzute de Legea nr. 76/2002, cât și măsurile de protecție socială prevăzute de actele normative cu caracter special ce reglementează concedierile colective efectuate în diverse ramuri ale economiei naționale.

Anexăm prezentului punct de vedere fișa financiară referitoare la aplicarea prevederilor propunerii legislative calculată pentru un număr de 100.000 persoane, suma necesară pentru anul 2007 fiind 70.000 lei.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului